

BOSNIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
BOSNIAQUE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
BOSNIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 3 May 2005 (morning)

Mardi 3 mai 2005 (matin)

Martes 3 de mayo de 2005 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napišite komentar na jedan od niže navedenih odlomaka:

1. (a)

I rasli smo.

Svake druge godine po jedno dijete došlo bi među nas. Majka bi tada obično ležala. Samo ne znam zašto sam sve češće bivao mlaćen, zašto majčine oči postajahu dublje i zašto

5 smo izjutra suh hljeb jeli . . .

Žene su ipak dolazile. I igre s njima. Igre: klis, »top«, čiza, prašina. Bježali smo iz odaja na sokak i od kamenja pravili snove. Zaborave.

10 Da. Četiri su jabuke u našoj avliji, petnaest puta su odonda cvale, a ja ne znam pravo je li se baš tada pretrgnulo moje djetinjstvo.

Sjećam se: bijaše ljeto. Na prozoru, iznad prašine u kojoj smo sjedjeli, bila je majka. Savijena ulica u suncu, žuta opustjela, zabavljala se s nama. Jedan stari zid nagnuo se nad kulu

15 od kamenčića koju je Fikret lijepio okvašenom prašinom. Tiho i vruće.

Onda nešto snažno i otegnuto dreknu. Čudno! Čekali smo da ponovo počne. I čusmo: tu-uu-uu! tu-u-u: dva puta.

— Baš k'o truba u Ante Micinog, — otkrio je Bajro.

20 — Nije, vala, veg' k'o kad Mešan pjeva. Eno . . .

— Tu-uu! tuu-uu!

Zabavljao nas je, a bilo je sve bliže. Kao iza našeg avlijskog zida. Sjedeći u prašini okretali smo glave prema zvuku.

Zašto je mati tako uporno udarala na prozor.

25 . . . Fikret je imao zelene, kratke, otrcane hlačice . . .

A odjednom pred nama je ogromno crno tijelo aždaje. Ili nemani. Sunce je bliještalo iz staklenih očiju koje su išle na nas. Sasvim blizu . . . bliže. Očajno brzo! Tuu!

— Tonobil! — prestrašeno je skočio Bajro.

30 Ne znam da li se iza prozora začuo silan i beznadan urlik. Ni šta je bilo sa kulom od kamenja. Jesu li Fikret i Bajro, bili sa mnom ili nisu. Tek kad se pribih uza zid i kad ga osjetih pod noktima zgrčene ruke, sjetih se . . .

35 Sve je to bilo brzo kao tren. Okrenuo sam se. Vidjeh još samo kako malaksalo ručica mahnu ispod točka. Kao da je u ušima odjekivao rezak slomljen krik.

Guši u grlu. Čije je to srce onako lupalo.

Auto je pregazio Fikreta i zaustavio se. U prašini sam nazirao zelene . . . nešto zeleno. Ljudi i djeca. Žagor. Užas.

40 Iskrivljenih poluotvorenih usta bez vale i zara izjurila je mati i stala podignutih ruku nad zgnječeno tijelo koje se prestalo trzati.

Zija Dizdarević – Majka
Biserje – Izbor iz muslimanske
književnosti
Priredio i odabrao Alija Isaković
Stvarnost Zagreb, 1972

- Kako je autor prikazao događaje u ovom odlomku?
- Kakva je sredina ovdje prikazana?
- Izdvojite detalje po kojima prepoznajete tu sredinu.
- Kakva je vaša reakcija na ovaj odlomak?

1. (b)

I OVE BOSANSKE ZIME

**Nad Miljackom ne pada snijeg
To zadnjom dušom
brani se Sarajevo
I ove bosanske zime
5 nad rječnom zemljom
mrazi se gradski stijeg
Led je postao lampa
između živih i sjena**

**Niz Višnjik klize panoi
10 i dvorišta bez pelena
Kroz okrajke granate cure
i Vijećnica i Park kafana
U vitraž katedrale
još uvijek mjesto zvijezda
15 propada pojas dana**

**A s Huma dijelom konture
pokriva grad antena**

**Skrivena brešom minuta
kuhinja u bivšoj banci
20 poklopcem ulice spaja
Za hidrantom
kaljavom žicom
kolica popravlja žena
i udara mačku što njuši
25 iverje u njenom snopu**

Vladimir Srebrov
Ljiljan, 8–15. 8. 2002

- Kakav je odnos između teme ove pjesme i njenog naslova?
- Izdvojite pjesničke slike koje, po vašem mišljenju podupiru temu ove pjesme.
- Na osnovu čega je moguće odrediti pjesnikov odnos prema temi pjesme?
- Kado ste vi reagirali na ovu pjesmu?